

University of Tabriz-Iran

Journal of *Philosophical Investigations*

ISSN (print): 2251-7960 (online): 2423-4419

Vol. 13/ Issue. 29/ winter 2020

Journal Homepage: www.philosophy.tabrizu.ac.ir

An Analysis of the Nature of Tacit Language in Chomsky's Philosophy

Mohsen Bohlooli Faskhoodi

Assistant Professor, Institute for Humanities and Cultural Studies, Email: m.bohlooli@ihcs.ac.ir

Abstract

According to Chomsky's view, the main part of our linguistic knowledge is genetically determined. Therefore, language is inherent and this unknowing or tacit knowledge lies at the foundation of our ability to speak. The purpose of this article is to analyze the nature of tacit language in Chomsky's philosophy. This research is based on a qualitative research approach and conceptual analysis method to study the concept of tacit language and its relation with other main components of Chomsky's attitude toward language including linguistic competence, generative linguistics, universal grammar and argument of stimulus poverty. According to the three main critiques of tacit linguistic knowledge, tacit linguistic ability, and tacit linguistic rule, the tacit access to the reservoir of linguistic rules in the philosophy of Chomsky is not well explained and it is not empirically verifiable. Therefore, when this knowledge is valid, it is based on a kind of explicit language knowledge of grammar and rules which are expressed in the form of a statement and can be recognized and verified by the user of the language.

Keywords: Tacit Language, tacit competence, tacit Rule, Essentialism, Behaviorism.

Introduction

Chomsky believed that cognitive knowledge is a situational state that is usually accessible to thought not in an informed way but in an implicit way. According to him, our language offers some kind of tacit knowledge in the sense that it is not accessible to consciousness. In this article, the main components of his linguistic theory will be criticized and emphasized by their relation to the tacit nature of language and one of his most important arguments in this regard, namely the argument of motivational poverty. Finally, an analysis and criticism of Chomsky's attitude towards the tacit language will be discussed.

1. Criticism of behaviorism

Chomsky argues that the scientific application of behavioral principles derived from animal research lacks sufficient explanatory power to explain human language issues.

2. Tacit language knowledge

Tacit knowledge in the Chomsky concept is a kind of ability to use language. This knowledge is embedded in our brain with nervous structure and is represented in the form of skill knowledge.

2-1. Language Faculty

Chomsky regards language faculty as a large genetic component of our biological and claims that the facts about language acquisition support this view. He sees language as a tool of language acquisition and a kind of intrinsic component of the human mind that, through the exchange of experience, leads to a particular language and in turn transforms the experience into knowledge.

2-2. Competence and Performance

According to Chomsky, a person proficient in a language determines the form of the sentence and its semantic content by internalizing the system of language rules. According to Chomsky, the body of knowledge is the ability of the speaker, and linguistic competence is at odds with the linguistic performance that is the actual use of language.

2-3. Generative Linguistic

Chomsky emphasizes on the mental capacity of reproductive statements using tacit knowledge of the language in generative grammar and calls it an attempt to identify what the speaker is aware of.

2-4. Universal Grammar

Chomsky views the universal grammar as a system of principles, conditions, and rules that are components or properties of all human languages.

2-5. The poverty of Stimulus Argument

Chomsky argues that beyond the mechanism of external processing, there is an intrinsic mechanism that is activated by the appropriate stimulus. But how can a physically constrained brain produce unlimited outputs? How does the child know how to interpret specific structures without relevant training and evidence? How can a child create an abstract language?

3. Critique of Chomsky's view

The criticisms of Chomsky's view can be divided into three groups:

3-1. Critique of tacit language

The term should be properly applied to the knowledge that its holders, although unable to verbally express a rule, can recognize it when presented with the rule.

3-2. Critique of tacit rule

Compliance with the rule is not necessary and sufficient for tacit knowledge of a rule. Because the psychological state of knowledge of the rule does not imply the effective use of that knowledge to create a behavior that is consistent with the rule.

3-3. Critique of tacit competence

How can a child understand the complex generative language of their own language? How can a regular language user create and understand new sentences that he or she has never heard of before?

Conclusion

Chomsky believes that any speaker is proficient at internalizing grammar and thereby expressing their linguistic knowledge. This does not mean, of course, that he is aware of, or even can be aware of, the rules of grammar. According to Chomsky, every language user is implicitly aware of the most important component of his or her own language, grammar, and rules but in most cases, he will not even be able to express such knowledge to others. But by examining the criticisms of Chomsky's view, it can be concluded that his conception of the meaning of language as derived from the intrinsic power of language and genetically situated within one's mind and the brain is not sufficiently convincing. In sum, empirical evidence does not show that Chomsky's attitude toward language is implicit.

References

- Chomsky, N. (1956) Three Models for the Description of Language. *IRE Transactions on Information Theory*.
- Chomsky, N. (1976) *Reflections on Language*. New York: Pantheon Books.
- Chomsky, N. (1985) Knowledge of Language: Its Nature, Origin, and Use. In R. Stainton. (Ed.), *Perspectives in the Philosophy of Language*.
- Chomsky, N. (1986) *Knowledge of Language*. New York: Praeger Publishing.
- Chomsky, N. (1991) Linguistics and adjacent fields: a personal view. In: Kasher, A. (Ed.). *The Chomskyan Turn*. Cambridge, MA: Blackwell.
- Chomsky, N. (2005) Three factors in language design. *Linguistic Inquiry*, 36, pp.1-22.
- Chomsky, N. (2006) *Language and Mind*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chomsky, N. (2012) *Syntactic Structures*. London: Mouton.

تحلیل ماهیت زبان ضمنی در فلسفه چامسکی*

محسن بهلولی فسخودی**

استادیار گروه فلسفه، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

چکیده

مطابق دیدگاه چامسکی بخش اصلی دانش زبانی ما به لحاظ ژنتیکی معین شده است. بنابراین قوه زبان ذاتی بوده و این دانش ناآگاهانه یا ضمنی (tacit) در بنیان توانایی ما برای سخن گفتن نهفته است. به باور او کاربرد زبان ناشی از نوعی دانش ضمنی است که کاربر عادی زبان برخلاف زبان شناس نه به آن دسترسی آگاهانه دارد و نه قادر است در صورت لزوم آن را برای دیگری بیان کند. هدف این مقاله تحلیل ماهیت ضمنی زبان در فلسفه چامسکی است. این پژوهش با رویکرد پژوهش کیفی و با روش تحلیل مفهومی به واکاوی مفهوم زبان ضمنی و ارتباط آن با سایر مولفه‌های اصلی نگرش چامسکیایی در خصوص زبان از جمله توانش زبانی، زبان‌شناسی زایشی، دستور جهانی و برهان فقر محرک پرداخته است. با توجه به سه نقد اصلی بر دانش ضمنی زبانی، توانش ضمنی زبانی و قاعده ضمنی زبانی، ادعای دسترسی ضمنی به ذخیره‌ای از قواعد زبانی در فلسفه چامسکی به خوبی تبیین نشده و به لحاظ تجربی نیز قابل اثبات نیست. بنابراین هنگامی این دانش معتبر است که مبتنی بر نوعی دانش صریح زبانی از دستور زبان و قواعد باشد که به شکل گزاره بیان شده و از سوی کاربر زبان قابل تشخیص و تایید باشد.

واژگان کلیدی: زبان ضمنی، توانش ضمنی، قاعده ضمنی، ذات‌گرایی، رفتارگرایی.

تأیید نهایی: ۱۳۹۸/۰۶/۲۰

* تاریخ وصول: ۱۳۹۷/۰۶/۲۰

** E-mail: m.bohlooli@ihcs.ac.ir

مقدمه

چامسکی (Chomsky, 1986:269) اصطلاح *cognizing* را به جای *knowing* برای توصیف شناخت زبان معرفی کرد که به معنای ویژگی‌های دانش در معنای معمول و عادی آن جدا از قابلیت دسترس‌پذیر بودن برای آگاهی است. به این معنا دانش حاصل از *cognizing* وضعیتی شناختی است که معمولاً برای اندیشه نه به شکل آگاهانه بلکه به شیوه‌ای ضمنی قابل دسترس است. در حالی که دیدگاه معمول قواعد را برای آگاهی قابل دسترس می‌داند اما از نگاه چامسکی الزام آگاهی از اصول زبانی به شکل صریح امری غیرضروری و غیرعقلانی است مگر این که برخی دلایل مستقل برای این الزام وجود داشته باشد. به عقیده چامسکی (Chomsky, 2005) در مقام زبان شناس می‌توان درباره کارکرد گزاره‌ها و قواعد دستور زبان اندیشید اما این نوع دانش به شکل آگاهانه در دسترس کاربران عادی زبان قرار ندارد. زبان ما به لحاظ ذهنی ارائه‌کننده و شکل‌دهنده نوعی از دانش ضمنی است جایی که ضمنی بودن صرفاً به این معناست که برای آگاهی قابل دسترس نیست. وظیفه زبان‌شناس این است که وجود قواعد زبانی را تصدیق کرده و سپس آن‌ها را به گونه‌ای مدون کند که بتواند برای تمامی پیچیدگی‌های دانش زبانی ما تبیینی ارائه کند. به عقیده چامسکی هر گوینده‌ای می‌تواند تفاوت میان جمله درست و نادرست زبان مادری‌اش را از نظر قواعد تشخیص دهد و این را بدون آموزش صریح و این که حتی آن را بیشتر شنیده باشد می‌داند و این نشان از آن دارد که دانش ضمنی زبانی ما قاعده‌محور است. دانش زبانی ما متکی به حافظه نیست بلکه مبتنی بر مجموعه‌ای از قواعد دستور زبان است که با رجوع به آن‌ها می‌توانیم قضاوت‌های خود درباره مجموعه نامتناهی از جملات را ایجاد و درک کنیم. چنین مواردی نشان دهنده وجه کاربرد خلاقانه زبان است اما نه به معنای خلاقیت شاعرانه بلکه به این معنا که جملات دربردارنده مولفه‌های آشنایی هستند که می‌توانند به شکل کاملاً نامحدود شکل بگیرند. بنابراین کاربرد زبان به شکل خلاقانه و ضمنی قاعده‌محور است و بهترین نمونه آن کودکی است که زبان مادری را می‌آموزد. این مقاله می‌کوشد تا به بررسی و معرفی و نقد فلسفه زبانی چامسکی با اتکاء بر مفهوم مرکزی دانش ضمنی بپردازد. نقطه آغازین بحث ما نقد چامسکی بر اصول رفتارگرایی روانشناختی مطرح شده از سوی اسکینر است. پس از آن به بررسی دیدگاه او در خصوص ماهیت ضمنی بودن زبان پرداخته و مولفه‌های اصلی نظریه زبان‌شناختی او با تأکید بر ارتباط آن‌ها با ماهیت ضمنی زبان و یکی از مهمترین براهین او در این خصوص یعنی براهان فقر محرک مورد نقد و بررسی قرار خواهد گرفت. در انتها تحلیل و نقد نحوه نگرش چامسکی درباره ضمنی بودن زبان مطرح خواهد شد.

۱. نقد رفتارگرایی

چامسکی اغلب به نوعی دوگانگی میان تبیین‌های رفتارگرا (behaviourist) اکتساب که در آن مکانیسم‌های غیرذاتی هستند با تبیین‌های شناخت‌گرا (cognitivist) که در آن کودک به سان کسی که دارای دانش ضمنی پیشینی است اشاره کرده است. او معتقد است که طبیعت ما را با ذخیره ای فطری از مفاهیم مجهز کرده است و رویکردهای زبانی کودک نشان‌دهنده درک شهودی او از مفاهیم است وظیفه کودک

کشف برچسب‌هایی برای واقعیت‌های تجربی پیش روی او می‌باشد. چامسکی (Chomsky, 1991) خاطر نشان ساخته است که کاربرد علمی اصول رفتارگرایانه حاصل از تحقیقات صورت گرفته بر روی حیوانات، فاقد قدرت تبیینی کافی برای توضیح موضوعات زبان آدمی است. بنابراین نظریه‌ای که خود را محدود به شرایط کرده باشد نمی‌تواند تبیین درستی از زبان ارائه کند. او نمونه یادگیری سریع زبان توسط کودک که نشانگر رشد سریع توانایی او برای بیان گزاره‌های دستوری است و همچنین کاربرد خلاقانه زبان از سوی کاربران بومی زبان را به عنوان نمونه‌های نقض‌کننده نگرش رفتارگرایان ذکر کرده است.

در نگرش چامسکی (Chomsky, 1988: 24) تنها انسان‌ها دارای قابلیت ذاتی برای اکتساب زبان هستند. او عقیده دارد که قوه زبان بخش کاملاً ژنتیکی ساختار زیست‌شناختی ما می‌باشد لذا این قابلیت را نمی‌توان هرگز آموخت بلکه به شکل ذاتی و ضمنی در اختیار ما قرار دارد. او معتقد است سرعت و دقت اکتساب فرهنگ لغت هیچ جایگزین واقعی برای دست یافتن به این نتیجه باقی نمی‌گذارد که کودک پیش از تجربه کردن، مفاهیمی در اختیار دارد و اساساً یادگیری برچسب‌های زبانی برای این مفاهیم از پیش در جهاز مفهومی (conceptual apparatus) او موجود هستند. مطابق این نگرش کودکان به برخی از اطلاعات زبانی دسترسی دارند که آن را از تجربه زبانی خود نیاموخته‌اند.

مطابق عقیده چامسکی (Chomsky, 2000: 1) زبان عین طبیعی است و مولفه ذهن آدمی به شمار می‌آید که به لحاظ فیزیکی در مغز قرار دارد و بخشی از موهبت زیستی نوع آدمی است. او به عنوان یک شناخت‌شناس منتقد رفتارگرایانی بود که در پی درک رفتار و زبان به عنوان کارکرد محیط بودند و با نشان دادن محدودیت‌های این نگرش مدعی بود که بسیاری از خصوصیات زبان به عنوان امری فطری را می‌توان در ژرف‌ساخت زبان به دست آورد که رفتارگرایی آن را نادیده انگاشته است. بنابراین او را می‌توان منتقد نگرش اسکینری در باب اکتساب زبان دانست که بر شرایط محیطی در کسب زبان به عنوان مهم‌ترین عامل تأکید دارد. چامسکی معتقد بود که اسکینر تبیین کارکردگرایانه خود را به نقش ارتباطی زبان محدود کرده و مسائل مهمی را نادیده گرفته است. از نظر او تکنیک گردآوری داده‌های تجربی در علوم رفتاری در نظریه‌پردازی زبان‌شناسی کاربردی ندارد. در نتیجه از نگاه چامسکی (Chomsky, 1969: 56) نظریه زبان‌شناسی شناختی او بسیار متفاوت از خصوصیات علوم رفتاری است.

۲. دانش ضمنی زبان

دانش ضمنی در مفهوم چامسکیایی نوعی توانایی در کاربرد زبان است. این دانش با ساختاری عصب‌شناختی در مغز ما جای دارد و بازنمود آن در قالب دانش مهارتی صورت می‌گیرد. در نگرش چامسکی این نوع دانش مادرزادی است تا اکتسابی به این معنا که مولفه‌های نحوی و معنایی اساسی زبان نوعی میراث ژنتیکی و تکاملی هستند که برای توانایی زبانی و مفهومی کاربرد داشته و با نمایش نوعی زبان طبیعی خاص در کودکان خود را نشان می‌دهد. این توانایی از راه ترسیم کارکرد عصب‌شناسی به دست می‌آید. مطابق نظر چامسکی ساختارهای عصب‌شناختی شکل دهنده قابلیت کاربرد زبان و مفاهیم آن هستند.

چامسکی (Chomsky, 1992) برای این عقیده خود که دانش زبانی به صورت دانشی ضمنی در ما وجود دارد این گونه استدلال می‌کند که گوینده زبان توانایی سخن گفتن خود را با صحبت کردن در مکان‌های عمومی ارتقاء می‌بخشد و در مقابل ممکن است در اثر بیماری این توانایی را از دست بدهد و با کمک دارو آن را دوباره به دست بیاورد. نکته مهمی که چامسکی به آن اشاره دارد این است که سخن گفتن در میان عموم یا آسیب دیدن و بیماری هیچ‌کدام منجر به آن نمی‌شود که گوینده زبان انگلیسی توانایی سخن گفتن به زبان ژاپنی را کسب یا آن را از دست بدهد بلکه تنها زبان انگلیسی او دچار این پیشرفت و پسرفت خواهد شد به عبارتی بهبود و بازیافت یک زبان کاملاً متفاوت از اکتساب اولیه آن زبان است. در نتیجه در این مورد یک چیز ثابت می‌ماند که همان دانش زبانی است در حالی که توانایی شخص برای بهره‌گرفتن از این دانش زبانی می‌تواند تغییر پیدا کند. پس اگر کسی در اثر حادثه و عدم استفاده از دارو نتواند سخن بگوید یا بفهمد، آن چه که او از دست داده نه دانش زبانی خود بلکه توانایی برای سخن گفتن به آن زبان خاص است. در حقیقت دانش زبان چیزی ثابت و مستقل از کاربرد زبان است.

تعلق خاطر چامسکی (Chomsky, 1986: 12) به مساله ساختار به جای کارکرد باعث شد تا او به ماهیت ضمنی بودن دانش زبانی بیش از کنش زبانی توجه نشان دهد. این دانش به شکل ضمنی در ذهن شخص و با پیامدهای خاص شکل گرفته و با ارتباط برقرار کردن میان صدا و معنا، خصوصیات ساختاری زبان را به شیوه‌های خاص به رویدادهای فیزیکی اختصاص می‌دهد. به عبارتی از نگاه او توانش زبانی ضمنی و کنش زبانی صریح است. از نظر چامسکی (Chomsky, 1965: 19) دانش زبان در سروکار داشتن با دانش ضمنی ساختار زبان فهمیده می‌شود یعنی دانشی که عموماً به شکل آگاهانه قابل دسترس و بیان شدنی نیست اما ضرورتاً در آن چه که گوینده یا شنونده می‌تواند بگوید به شکل ضمنی وجود دارد و بر حسب چنین دانشی است که یک نفر می‌تواند مجموعه نامحدودی از گزاره‌ها را به وجود آورده و درک کند و به همین خاطر می‌توان او را خالق این عبارات در نظر گرفت.

بر مبنای نگرش چامسکی (Chomsky, 2012) توضیح اکتساب زبان بدون در نظر داشتن پیکره‌ای از دانش ضمنی به عنوان موهبت ذاتی قوه زبان امکان‌پذیر نیست. چامسکی (۱۹۸۰) این نگرش که آگاهی شرط لازم برای دانش است را مورد انتقاد قرار داده است. به عبارتی دانستن ضمنی شامل مهارت‌های تشخیصی کل‌گرایانه‌ای است که حاصل تجربه هستند. این مهارت‌ها منجر به قضاوت‌ها و قوه تشخیصی می‌شوند که به دانش عملی متن محور وابستگی دارد. در واقع همان‌گونه که تورنتون (Thornton) (Thornton, 2013) عقیده دارد در حالی که دانش صریح را می‌توان به لحاظ زبانی بیان کرد اما دانش ضمنی بدون ارتباط با متن و مولفه‌های نمایانگر آن قابل دستیابی نیست. با این حال دانش ضمنی را نیز می‌توان با دیگران به اشتراک گذاشت. مکانیسم انتقال دانش ضمنی با گفتن و درک کردن نیست بلکه با اجرا و تقلید کردن و یادگیری از راه مصادیق و نمونه‌ها صورت می‌گیرد. برای درک بهتر نگرش چامسکی به بررسی مولفه‌های اصلی نظریه زبان‌شناختی او که موید دیدگاه ضمنی بودن قواعد زبانی است می‌پردازیم.

۱-۲. قوه زبان

چامسکی (Chomsky, 2005) قوه زبان را به عنوان بخش عمدتاً ژنتیکی موهبت زیستی (Biological endowment) ما می‌داند و مدعی است که واقعیت‌های موجود درباره اکتساب زبان حامی این نگرش است. به گفته او (Chomsky, 1993: 4) یکی از مولفه‌های ذهن یا مغز قوه زبان است که به زبان و کاربرد آن اختصاص دارد. چامسکی (Chomsky, 1985: 48) قوه زبان را به عنوان ابزار اکتساب زبان و نوعی مولفه ذاتی ذهن آدمی می‌داند که از راه تبادل با تجربه در اختیار، منجر به نوعی زبان خاص می‌شود و به عبارتی تجربه را به دانش تبدیل می‌کند. به عقیده چامسکی (Chomsky, 2000: 42) زبان چیزی نیست که کودک به واقع انجام دهد بلکه چیزی است که در محیط مناسب بر کودک عارض می‌شود. به همین خاطر زبان نیز مانند سایر اعضای بدن به شیوه‌ای از پیش تعیین شده بالغ می‌شود. از نگاه او کودک خزانه‌ای از مفاهیم را به عنوان بخشی از موهبت زیستی دارا می‌باشد و صرفاً یاد می‌گیرد که مفهوم خاص به شیوه خاص در زبان آشکار می‌شود. از نگاه چامسکی (Chomsky, 2000: 11) خصوصیتی از قوه زبان وجود دارند که به غیر از ذهن انسان در سایر ارگانیسم‌های زیستی تا جایی که ما می‌شناسیم وجود ندارد. برای نمونه ورودی شنیداری کودک اغلب به خاطر حضور والدینی که به شیوه درست دستوری سخن نمی‌گویند می‌تواند دچار آسیب شود. اما این که چگونه قوه زبان قادر است بین ورودی حاصل از زبان‌های متفاوت و ورودی متشکل از اظهارات درست و نادرست زبان تمایز قائل شود نیازمند توضیح است. قوه زبان به گونه‌ای است که می‌تواند به عنوان تبیینی برای تفاوت میان ورودی و خروجی باشد.

۲-۲. توانش (competence) و کنش (performance)

برای درک بهتر تمایز میان صراحت و ضمنی بودن درک دانش زبانی از نگاه چامسکی لازم است تا به تمایز مهم مطرح شده از سوی او میان توانش زبانی با کنش زبانی دقت کنیم. چامسکی معتقد است که نظریه زبانی باید بتواند فرایندهای ذهنی را که در بنیان کاربرد زبان قرار گرفته است توضیح دهد. او در مقام ذات‌گرا میان توانش و کنش تمایز قائل شده است. توانش دانش زبان است یعنی نوعی درک ضمنی از خصوصیات ساختاری تمام گزاره‌های زبان. کنش دربرگیرنده کاربرد واقعی زبان است که می‌تواند از اساس متفاوت از توانش زبانی باشد که ناشی از محدودیت‌های حافظه و عوامل محیطی است. توانش شخص را قادر به ایجاد تمامی جملات دستوری ممکن می‌کند در حالی که کنش تغییر شکل این توانش به گفتار روزمره است. به عبارتی آنچه که موضوع بررسی زبان‌شناسان است توانش است و نه کنش. میان دانش ما نسبت به زبان و کاربرد آن دانش یا به عبارتی میان توانش و کنش زبانی تفاوت وجود دارد. دانش شخص نسبت به دستور زبان و فرهنگ لغات، توانش او در مقام کاربر زبان است و به کارگیری این توانش، کنش آن زبان به شمار می‌آید. توانش در اصل مستقل از کنش است. تحقیق بر روی توانش زبانی امری چالش‌برانگیز است به این خاطر که دانش ما نسبت به زبان پیچیده و هم تا حد زیادی ناآگاهانه (unconscious) و ضمنی است.

به عقیده چامسکی (Chomsky, 2006) فرد مسلط به زبان با درونی ساختن نظام قواعد زبان، شکل آوایی جمله و محتوای معنایی آن را تعیین می‌کند یعنی او چیزی را ایجاد می‌کند که ما آن را توانش زبانی می‌نامیم. اصطلاح فنی توانش به توانایی گوینده یا شنونده ایده‌آل برای پیوند دادن آوا و معنی در انطباق کامل با قواعد زبان وی اشاره دارد. دستور زبان الگویی برای توانش آرمانی نوعی رابطه میان آوا و معنی برقرار می‌سازد. به باور چامسکی آفرینش جملات جدید بر اساس دستور زبان در کنش عادی و روزمره قاعده‌های متداول است. بر اساس ادعای او پیکره دانش توانش گوینده است و توانش زبانی در تضاد با کنش زبانی که کاربرد واقعی زبان است قرار دارد. کنش شامل استفاده از جمله برای گفتن چیزی یا تفسیر اظهارات کسی یا اندیشیدن در خصوص کلمات است. هم چنین شامل قضاوت درباره دستور زبان و ابهام یک جمله است. دانش زبانی فراتر از قلمروی زبان شناختی نظری است و از عقاید و دیگر وضعیت‌های ذهنی شخص حکایت دارد. رابطه میان توانش و کنش نسبتاً غیرمستقیم بوده و توانش به نوعی خود را در کنش زبانی به نمایش می‌گذارد. بحث درباره دستور زبان مربوط به توانش است. توانش زبانی فراتر از امکان التفات آگاهانه قرار دارد زیرا ساختار آن درون سیستم عصبی مرکزی فعال بوده و دسترسی مستقیم به آن‌ها برای افراد امکان‌پذیر نیست در واقع بخش حیاتی ادعای چامسکی این است در حالی که کنش زبانی ماحصل کاربرد فعالانه مفاهیم در قالب گفتار و سخن‌گفتن است اما توانش زبانی می‌تواند بدون هرگونه عملکرد صریح و تنها به گونه‌ای ضمنی وجود داشته باشد.

۲-۳. زبان‌شناسی زایشی (Generative Linguistics)

توضیح زبان‌شناختی دانش ضمنی می‌تواند نشان دهد که چگونه کودک قادر است با داده‌های زبانی بسیار اندک و در مدت زمان نسبتاً کوتاهی در کاربرد دستور زبان مادری خود متبحر شود. لذا برای فهم بهتر ساختاری ذاتی که اجازه شکل‌گیری دستور زبان به گوینده را می‌دهد می‌توان از زبان‌شناسی زایشی در استنتاج دانش ضمنی زبان بهره گرفت. اما مساله مهم این است که آیا توانش زبانی که نوعی دریافت ضمنی از قواعد زبانی است خصوصیتی ذاتی است یا حاصل یادگیری می‌باشد؟ چامسکی (Chomsky, 1972) برای این منظور به مطالعه قواعدی پرداخت که توسط گویندگان زبان به کار می‌رود و نگرش زبان‌شناسی زایشی او پاسخی برای این سوال است.

رویکرد زبان‌شناسان زایشی به منظور بازنمایی صریح از دانش ضمنی کاربران زبان بومی درباره زبان‌شان طرح شده است و این نظریه چنین دانشی را مبتنی بر ساختار درونی مغز می‌داند. در واقع دستور زبان زایشی به معنای مجموعه جملاتی است که توسط قواعد دستور زبان به وجود آمده‌اند و جمله درست به عنوان بخشی از زبان به وجود آمده و جمله نادرست در زبان زایش یا ایجاد نشده است. به عقیده چامسکی کودک از همان ابتدا قادر به یادگیری زبان است به این خاطر که از بدو تولد دارای قوه زبان می‌باشد و کاربرد زبان نوعی عمل ذهنی (Mental exercise) است. او (Chomsky, 2012) در دستورزبان زایشی گشتاری بر قابلیت ذهنی گزاره‌های زایشی با استفاده از دانش ضمنی از زبان تاکید دارد و آن را تلاشی برای مشخص کردن آن چیزی می‌داند که گوینده نسبت به آن آگاه است.

۴-۲. دستور جهانی (Universal Grammar)

چامسکی آن بخش از زبان که ذاتی آدمی می‌باشد را دستور جهانی نامید. به عقیده او زبان یک قوه ذاتی است یعنی انسان‌ها از بدو تولد دارای مجموعه‌ای از قواعد درباره زبان هستند که به آن دستور جهانی می‌گویند. چامسکی (Chomsky, 1976:38) دستور جهانی را به عنوان سیستمی از اصول، شرایط و قواعد می‌داند که مولفه‌ها یا خصوصیات تمام زبان‌های آدمی هستند و نه صرفاً حاصل اتفاق و تصادف بلکه به لحاظ زیست‌شناختی کاملاً ضروری هستند. بنابراین دستور جهانی را می‌توان به عنوان بیان ماهیت و اساس زبان آدمی در نظر گرفت. سیستم دستور جهانی در میان انسان‌ها یکسان و یکنواخت است و تعیین‌کننده آن است که اگر یادگیری زبان به نحو موفقی صورت گیرد، چه چیزی باید کسب شود. هر زبانی مویذ دستور جهانی است اگرچه دارای خصوصیات دیگری است که می‌تواند خصوصیات اتفاقی و تصادفی باشند. دستور جهانی مبتنی بر آن چیزی است که تمام زبان آدمی از آن ساخته شده است. چامسکی یادگیری زبان را همگام با جریان طبیعی رشد می‌داند که با دستور جهانی تسهیل شده است. از نظر او هنگامی که کودک به والدینش گوش می‌کند ناآگاهانه و به شکل ضمنی نوعی از زبان را تشخیص می‌دهد که با آن سروکار دارد و دستور زبان آن را به شکل صحیح به کار می‌برد. کودک این را به شکل شهودی و به شیوه ضمنی درک می‌کند. والدینش این اطلاعات را به شکل مستقیم به او نیاموخته‌اند بلکه کودک در معرض آن‌ها قرار گرفته است. این مجموعه از ابزارهای یادگیری زبان از بدو تولد در کودک وجود دارد که چامسکی (Chomsky, 1986:24) از آن تحت عنوان ابزار فراگیری زبان سخن گفته است. به عقیده او کودک تعداد درستی از گزاره‌ها و عبارات و قواعد انتزاعی را از محیط خود جذب کرده و با کمک دستور زبان خود و به نحوی ضمنی و ناآگاهانه از آن برای خلق عبارات جدیدی استفاده میکند که پیش از آن هرگز آن را نشنیده است.

۵-۲. برهان فقر محرک (Poverty of Stimulus Argument)

مهمترین مولفه دیدگاه چامسکی درباره ضمنی بودن دانش زبان برهان فقر محرک نام دارد. چامسکی از برهان فقر محرک برای تصدیق این نکته بهره برد که ابزار فراگیری زبان ذاتی امری لازم برای تبیین اکتساب زبان است. او (Chomsky, 1956:16) معتقد است که فراتر از مکانیسم پردازش خارجی، مکانیسم ذاتی قرار دارد که با وجود محرک مناسب فعال می‌شود و ایده‌ها و اصول ضمنی آن شکل دانش اکتسابی را مشخص می‌کنند. صورت‌بندی این استدلال این‌گونه است (الف) ورودی کودک در یادگیری زبان برای توضیح خروجی او که به مکانیسم یادگیری وابسته است کافی نیست (ب) با این حال کودک توانش زبانی را به نظر به راحتی کسب می‌کند (ج) در نتیجه نوعی ساختار ذاتی یا همان ابزار فراگیری زبان می‌بایست وجود داشته باشد، به عبارتی اگر ما ورودی و خروجی سیستم شناختی را مشاهده کنیم و اگر ورودی به تنهایی تبیینی برای خروجی باشد در این صورت سیستم شناختی نیازمند دربرداشتن ساختاری ذاتی است که به قدر کافی برای تبیین تفاوت‌های میان ورودی و خروجی کافی و کامل باشد. مقدمه اول به نظر به شکل شهودی قابل پذیرش است. لذا در برهان فقر محرک مشخص شد که ورودی نمی‌تواند

خروجی را توضیح دهد بنابراین برخی ساختارهای ذاتی وجود دارند و این ساختارها ورودی را به خروجی بدل می‌کنند.

برهان فقر محرک چامسکی اجازه می‌دهد تا کودک قواعد دستور زبان را از داده‌های زبانی ناکافی استنتاج کرده و به لحاظ زبانی به سخنگوی دارای توانش زبانی بدل شود. او معتقد است که بسیاری از ابعاد توانش زبانی سخنگوی بزرگسال را نمی‌توان بر اساس ورودی اولیه زبانی قابل دسترس برای کودک هنگامی که زبان را کسب می‌کند توضیح داد. لذا چامسکی نتیجه گرفت که این ابعاد را هرگز نمی‌توان آموخت بلکه باید به صورت ضمنی در اختیار فرد قرار داشته باشند. به بیان دقیق برهان فقر محرک چامسکی (Chomsky, 2009) مدعی است که داده‌های زبانی در اختیار کودک در تبیین دقت و سرعت یادگیری زبان و پیچیدگی زبان آموخته شده از سوی او ناکافی است. چامسکی (Chomsky, 2002) با تأکید بر این که برهان فقر محرک برهانی استنتاجی نیست که بتوان با استدلال پیشینی آن را رد کرد بلکه آن را با حمایت از سوی شواهد تجربی فراوان بهتر می‌توان فهمید به نقدهای فلسفی وارد بر این برهان پاسخ گفته است. ظاهراً از نظر چامسکی (Chomsky, 1994:23) شواهد تجربی برای قضاوت درباره تفسیر جملات و داده‌های زبان کاملاً مناسب هستند.

مطابق با دیدگاه مایکل هیمرز (Michael Hymers) (Hymers, 2005:26) برهان فقر محرک برهانی قانع‌کننده در حمایت از فلسفه زبان چامسکی است. به عقیده او چامسکی از برخی شواهد شهودی برای حمایت از این ادعای خود بهره می‌برد که کودک اولین بار که زبان را کسب می‌کند متکی به ورودی‌های ناکافی (insufficient input) است. اگر ما تمام داده‌های ورودی در اختیار کودک را با داده‌های خروجی یعنی همان زبانی که نهایتاً به آن سخن می‌گوید مقایسه کنیم در این صورت با نوعی عدم هماهنگی میان ورودی و خروجی مواجه خواهیم بود و ورودی نمی‌تواند تبیینی برای خروجی باشد. به همین خاطر می‌توان نتیجه گرفت که نوعی ساختار درونی وجود دارد که تبیینی برای چنین خروجی متفاوتی به شمار می‌آید. کیل (Keil, 1990:152) در حمایت از دیدگاه چامسکی داده‌هایی را ارائه کرده است که به شکل قانع‌کننده‌ای نشان می‌دهد که بچه‌ها میان اشیای مادی، جانداران و افراد تمایز قائل می‌شوند و این تمایزها نه تنها نقش مهمی در اکتساب دارد بلکه نشان‌دهنده یک سری از عقاید پیشینی کودک هنگام به دنیا آمدن است. اما مطابق عقیده بهم (Behm, 2011) برهان فقر محرک که مهمترین استدلال چامسکی در خصوص وجود دانش ضمنی زبان می‌باشد اگرچه برهانی به ظاهر مقبول است اما دارای نکات مبهمی است:

۱-۵-۲. چامسکی نیازمند تشریح این مسأله است که چگونه مغز محدود فیزیکی قادر به ایجاد خروجی‌های نامحدود است. این که کدام یک از خصوصیات قوه زبان منجر به ایجاد خروجی‌های می‌شود که بالقوه و به نحو ضمنی نامحدودند؟ در واقع برهان فقر محرک نیازمند آن است تا به شیوه‌ای غیرمبهم و واضح تعریف شود. تدوین دقیق این برهان می‌تواند راهنمای ارزشمندی برای کار پژوهشی در این خصوص باشد. به عقیده کاتز (Katz, 1996:279) اگر زبان همان‌گونه که چامسکی (Chomsky, 2010) ادعا کرده یک اندام زیستی باشد در این صورت باید محدود باشد و اگر به عقیده چامسکی

(Chomsky, 1977) زبان یک عین انتزاعی باشد در این صورت ماهیت ارتباط میان زبان و مغز نیازمند توضیح بیشتر است.

۲-۵-۲. مثال‌های چامسکی به واقع حامی این ادعا نیستند که کودک می‌داند چگونه ساختارهای خاص را بدون آموزش و شواهد مرتبط تفسیر کند برای مثال چامسکی (Chomsky, 1985:9) عقیده دارد که کودک بسیاری از جملات را از راه قیاس و شباهت برقرار کردن میان آن‌ها و نمونه‌های قبلی درک می‌کند اما نکته این است که هیچ تشابه و قیاس مرتبطی میان بسیاری از نمونه‌هایی که کودک پیشتر با آن مواجه شده با موارد جدید وجود ندارد و به عبارتی این تشابه را نمی‌توان به شکل صریح یا ضمنی در ورودی زبانی کودک پیدا کرد.

۳-۵-۲. نگرش چامسکی درباره این که ورودی برای تبیین خروجی کافی نیست به نظر دارای این پیش فرض است که ما به داده‌های ورودی و خروجی دسترسی کامل داریم. اما به نظر این گونه نیست زیرا یادگیری زبان تحت شرایط تجربی مدونی صورت نمی‌گیرد. عوامل بیرونی به تنهایی نمی‌تواند تبیینی برای زبان باشد و برخی از مکانیسم‌های درونی هنگامی که به نحو مناسب تحریک شوند وارد عمل خواهند شد. بدون شک در سطح کلی این درست است که هر چیزی را که نتوان از طریق فاکتورهای محیطی توضیح داد بخشی از موهبت زیست‌شناختی ما می‌باشد. اما دقیقاً منظور او از موهبت زیست‌شناختی چیست و کدام مکانیسم‌ها تبیینی برای ذاتی بودن دانش ما به شمار می‌آیند؟ آیا ساختارهای منحصر به فردی درون مغز منجر به این امر می‌شوند؟ این ساختارها در کجای مغز قرار دارند؟

۴-۵-۲. این ادعا که کودک ورودی کافی برای توضیح توانش زبانی دریافت نمی‌کند مورد تایید بسیاری از فیلسوفان، زبان‌شناسان و روان‌شناسان شناختی از جمله کاتل (Cattell, 2006) و لایت‌فووت (Lightfoot, 2005) قرار گرفته است. اما برخی مانند فالکنر (Faulkner, 2003) معتقدند که میزان ورودی کودک محدود نیست و در واقع او به طور میانگین روزانه مابین پنج تا هفت هزار جمله یا حدود پنج تا هفت میلیون جمله تا چهار سالگی می‌شنود. اما در مقابل توماسلو (Tomasello, 2000:246) عقیده دارد که ملاک ارائه آمار کمی و زمانی برای اندازه‌گیری محدودیت‌های کنش زبانی کودک مناسب نیست بلکه در عوض باید فرض را بر این قرار داد که هیچ راهی وجود ندارد که بر اساس آن کودک بتواند از موارد انضمامی اقدام به انتزاع زبانی کند که مناسب توانش زبانی بزرگسالان است.

۳. نقد دیدگاه چامسکی

نقدهای مطرح شده بر نگرش چامسکی درباره ضمنی بودن زبان را می‌توان به سه گروه اصلی دسته‌بندی کرد. ذکر این نکته لازم است که منتقدان نگرش چامسکی لزوماً منتقد دانش ضمنی نیستند بلکه به نحوه کاربرد چامسکی از آن انتقاد دارند. به عبارتی در این گروه کسانی مانند ویتگنشتاین، کواین و پولانی خود به مفهوم دانش ضمنی باور دارند. اما در طرف مقابل کسانی نیز از موضع خردگرایانه کاملاً منکر وجود نوع دیگری از دانش با نام دانش ضمنی هستند که نه با نحوه کاربرد بلکه با خود مفهوم این نوع از دانش مشکل دارند. نقدهای مطرح شده به نگرش چامسکی را می‌توان به سه گروه زیر تقسیم کرد:

۱-۳. نقد زبان ضمنی

نخستین نقد درباره مبتنی بودن دانش ضمنی بر دانش صریح است. داویدسون (Davidson, 1984) عقیده دارد که میان این دیدگاه‌ها که کسانی که به لحاظ زبانی شناختی به لطف دانش ضمنی دارای قابلیت درک نظریه درست معنایی برای زبان خود هستند و این که قید لازم بر انتساب دانش ضمنی از یک گزاره، هنگامی که نظریه درست در قالب گزاره صریح به شخص ارائه شود، توانایی تشخیص درستی آن گزاره را داشته باشد نوعی پیوستگی وجود دارد. نتیجه این دو مقدمه این است که افرادی که نمی‌توانند زبان‌شناسی را یاد بگیرند به لحاظ زبان‌شناختی انسان‌های قابل نیستند. به عبارتی از نظر داویدسون دانش ضمنی هنگامی می‌تواند به شکل مجاز آن در خصوص زبان مقبول واقع شود که مبتنی بر نوعی دانش صریح زبانی از دستور زبان و قواعد باشد که به شکل گزاره بیان شده و از سوی کاربر زبان قابل تشخیص و تأیید باشد. بنابراین اگر سخنگویان روزمره زبان توانایی توضیح دانش خود یا حتی تشخیص دانش زبانی ارائه شده به آن‌ها را نداشته باشند در این صورت نمی‌توان از قابلیت زبانی آن‌ها سخن گفت و به همین خاطر انتساب دانش ضمنی زبانی به آن‌ها قابل قبول نیست.

دامت (Michael Dummett) (Dummett, 1996) نیز معتقد است که مفهوم دانش ضمنی در این زمینه کمک چندانی نمی‌کند. در واقع این اصطلاح به نحو درست باید برای دانشی به کار رود که دارندگان آن اگرچه قادر به بیان شفاهی یک قاعده نیستند اما هنگامی که آن قاعده به آن‌ها ارائه شود می‌توانند آن را تشخیص دهند. بنابراین دامت می‌پذیرد که این نوع دانش از نظریه زبان شناختی را نباید به گویندگان ماهر زبان نسبت داد. از نگاه او بخشی از دانش ضمنی را شاید بتوان به کسانی نسبت داد که تنها دارای درک ضمنی از مفاهیم موجود در آن دانش هستند. برای مثال گوینده زبان معمولاً از نهاد و ضمیر استفاده می‌کند بدون این که آن را در قالب دستور زبان رسمی فراگرفته باشد و شاید هرگز کلماتی مانند آن را نشنیده باشد. اما چگونه می‌توان در این حالت گفت که او دارای درک ضمنی از این جملات است؟ در واقع تقریر صریح قاعده‌ای که شخص به شکل ضمنی از آن پیروی می‌کند دربرگیرنده تدوین و بیان صریح مفاهیم موجود در آن قاعده است. با این حال گوینده زبان درک ضمنی از این قواعد دارد و به درستی می‌تواند آن را درک کند. اما ادعای چامسکی از نظر او بر آن است که تمام گویندگان ماهر زبان باید چنین نظریه‌ای را هنگامی که به آن‌ها ارائه می‌شود به درستی تشخیص داده و درک کنند اما واقعیت این است که اکثر افراد به غیر از کسانی که به طور تخصصی در حوزه زبان‌شناسی درگیر این موضوع هستند قادر به چنین تشخیصی نیستند.

کسانی مانند جان سرل (John Searl) (Searl, 1983) نیز عقیده دارند که گوینده باید اصولاً قابلیت آگاهی از چگونگی کاربرد قواعد مندرج در رفتار خود را دارا باشد. به عقیده او در یک سو فرایندهای عصبی و فیزیولوژیکی فاقد شعور و در سوی دیگر آگاهی قرار دارد و البته چیز دیگری در این میان قرار ندارد. بنابراین مطابق این نگرش هیچ نوع فرایند ناآگاهانه اطلاعات و وضعیت دانش ضمنی وجود ندارد که برای آگاهی قابل دسترس نباشد. از نگاه دامت (Dummett, 1996) نیز اگر کسی بتواند از راه پژوهش، گزاره‌ای مناسب درباره چیزی بیان کند در این صورت دارای دانش صریح از آن چیز است. به

عبارتی آن‌ها بر این باورند که شخص بدون آگاهی صریح از قواعد زبان نمی‌تواند زبان خود را به کار گیرد. هم چنین استدلال شده است که ایده دانش ضمنی از قواعد و پردازش ناآگاهانه اطلاعات به خاطر ارتباط عمیقی که میان عمدی بودن و آگاهی وجود دارد، در کل مورد مناقشه است.

۲-۳. نقد قاعده ضمنی

دومین نقد متوجه ادعای چامسکی درباره ضمنی بودن قواعد دستور زبان است. کواین (Quine, 1968) با بهره‌گرفتن از نقد ویتگنشتاینی نسبت به پروژه چامسکی مبنی بر این که دانش ضمنی از قواعد به واسطه مکانیسمی شکل می‌گیرد که متضمن مطابقت با قواعد است دو مساله مهم را مطرح کرد. مساله اول این است که چگونه با این نوع تبیین از دانش ضمنی ما می‌توانیم میان راهنمایی (guidance) ضمنی قواعد و مطابقت (conformity) صرف با یک قاعده تمایز قائل شویم. او برداشت چامسکی از دانش ضمنی را با ترسیم تمایز میان رفتار مطابق قاعده و رفتار تحت هدایت قاعده، مورد انتقاد قرار داد. مطابقت با قاعده مستلزم وجود دانش نسبت به آن قاعده نیست. رفتار زمانی مطابق با قاعده است که متناسب با الگویی باشد که قواعد آن را ملزم کرده‌اند. اما مفهوم راهنمایی و هدایت توسط قاعده مستلزم وجود دانش صریح نسبت به آن قاعده است یعنی رفتار زمانی تحت هدایت قاعده است که رفتارکننده آن قاعده را بشناسد و بتواند آن را بیان کند. بنابراین سوژه می‌تواند به شیوه‌ای رفتار کند که مطابق با قاعده باشد اگرچه رفتار او تحت هدایت قاعده نباشد.

به عقیده کواین دانش ضمنی چامسکی از قاعده الزام کمتری برای راهنمایی و هدایت قائل است که مستلزم وجود دانش صریح از قاعده باشد. اما نمی‌توان این دانش را صرفاً مطابقت با قاعده در نظر گرفت. در واقع مطابقت با قاعده برای دانش ضمنی نسبت به یک قاعده لازم و کافی نیست. مطابقت با قاعده برای دانش ضمنی لازم نیست زیرا وضعیت روان شناختی دانش ضمنی از قاعده متضمن کاربرد موثر آن دانش برای ایجاد رفتاری که مطابق با یک قاعده باشد نیست. معمولاً مجموعه جایگزینی از قواعد وجود دارد که مستلزم دقیقاً همان رفتار برای مطابقت است و بنابراین فراهم آورنده توصیف مختصری از رفتار مطابق است. اما ایده دانش ضمنی بیانگر آن است که رفتار واقعی گوینده باید به درستی بر حسب دانش ضمنی از همان مجموعه قواعد توضیح داده شود به جای این که بر حسب دانش ضمنی از مجموعه جایگزینی از قواعد توضیح داده شود که مطابق با آن است.

کواین (Ibid:444) در همین نکته انتقاد خود را مطرح می‌سازد. او عقیده دارد وقتی گفته می‌شود کاربرد بومی زبان (native) به نحو ضمنی تحت راهنمایی سیستمی از قواعد قرار دارد به این معناست که باید آن دسته از قواعد به نحوی با تمایلات او برای رفتار کردن به روشی قابل ملاحظه در شرایط مشهود در ارتباط باشد. او تأکید دارد که اگر انتساب دانش ضمنی ادعایی تجربی است که فراتر از رفتار مطابق با قواعد است در این صورت می‌توان انواع مختلفی از شواهد را به نفع یا علیه این ادعای تجربی نشان داد. اما نکته اساسی این است که چه شهادی در حمایت از انتساب دانش ضمنی وجود دارد و این که صحت چنین انتسابی به چه چیزی بستگی دارد.

۳-۳. نقد توانش ضمنی

سومین نقد به نوعی متوجه توانش زبانی ادعا شده از سوی چامسکی است که مطابق با آن ما به خزانه‌ای از دانش زبانی دسترسی ضمنی داریم. مایکل پولانی (Michael Polanyi) (Polanyi, 1969:196) دو مشکل اساسی در خصوص نگاه چامسکی در اینباره تشخیص داد. مساله اول این است که مطابق نظریه انتزاعی دستور زبان زایشی، آگاهی کودک نسبت به بسیاری از مفاهیم زبانی که بسیار دور از تجربه زندگی روزمره‌اش است به کمک رشته‌ای طولانی از مراحل شبه‌استنتاجی ناآگاهانه صورت می‌گیرد. اما چگونه کودک می‌تواند به دستور زبان زایشی بسیار پیچیده زبان خود پی ببرد؟ مساله دوم این است که کاربر عادی زبان چگونه قادر به ایجاد و درک جملات جدیدی است که مشابه آن را پیشتر نشنیده و آن‌ها را از راه تعمیم روان‌شناختی یا فلسفی به دست نیاورده است؟

پاسخ پولانی به پرسش اول این است که کاربرد زبان کنش و عملکردی ضمنی است و معنای زبان حاصل شده هم چون بسیاری از انواع دیگر معانی به دست آمده به کمک تلفیق ضمنی صورت می‌گیرد به این صورت که اعمال پیشتر بی‌معنا در کانون توجه ما معنادار شوند. به عقیده پولانی ما باید این واقعیت را تصدیق کنیم که گفتار حاصل کاربرد قواعد پیچیده آواشناختی و دستورزبانی است و لذا باید نشان داد که چگونه نظریه دانش ضمنی را می‌توان برای اکتساب و کاربرد چنین قواعدی تبیین کرد. به نظر پولانی دانش ما از قواعد زبان‌شناسی و کاربرد آن‌ها در گفتار عموماً نوعی دانش ناآگاهانه است که به شکلی ناآگاهانه به کار برده می‌شود. اما او آن را دانشی فرعی می‌نامد و کاربرد آن را نیز ماحصل تلفیق ضمنی می‌داند. به عقیده پولانی در پاسخ این پرسش که چگونه کودک می‌تواند بیاموزد که بر اساس مجموعه وسیعی از قواعد زبانی عمل کند باید از قوه تخیل سخن گفت که با یک سری قواعد مبتکرانه‌ای که سوژه به لحاظ کانونی نسبت به آن‌ها بی‌اطلاع می‌باشد این کار را تحقق می‌بخشد. این قواعد را تنها می‌توان به شکل ضمنی کسب کرد و به کار برد.

در خصوص دومین مساله و این که چگونه کودک می‌تواند جملاتی را که پیشتر هرگز نشنیده است را درک کرده و جملات جدید را ایجاد کند، پاسخ پولانی این است که در راندن دوچرخه ما کاری کاملاً مشابه همین را انجام می‌دهیم. تخیل دوچرخه سوار ظرف چند هفته به کل سیستم ضمنی تعادل پی برده و در نتیجه قادر خواهد بود تا این سیستم را در شرایط جدید دوباره و بی‌درنگ به کار گیرد. قوه زبان با کشف کل سیستم دستور زبان ضمنی می‌تواند به همین شکل در مواجهه با هر مورد جدید کاربرد خود را بی‌درنگ مورد سنجش و بازنگری قرار دهد. مطابق با نظریه دانش ضمنی پولانی، قواعد به شکل فرعی کسب می‌شوند بدون این که دانش کانونی از آن‌ها داشته باشیم. این کار به کمک ترکیبی از شهود و تخیل صورت می‌گیرد.

نتیجه

چامسکی معتقد است که هر گوینده‌ای با درونی ساختن دستور زبان در آن مهارت پیدا کرده و به موجب آن می‌تواند دانش زبانی خود را بیان کند. البته این بدین معنا نیست که او از قواعد دستور زبان آگاهی دارد

یا حتی می‌تواند از آن‌ها آگاه شود. این درونی‌کردن قواعد یا اصول دستور زبان معمولاً به عنوان دانش ضمنی توصیف شده است و ادعای چامسکی بر این است که هر کاربر زبان به نحو ضمنی از مهمترین مولفه زبان خود یعنی دستور و قواعد آن آگاه است اما در اکثر موارد حتی قادر به بیان چنین دانشی برای دیگران نخواهد بود. به عبارتی دانش زبان‌شناس که در قالب گزاره‌های نظری وظیفه ثبت و انتقال این دانش را بر عهده دارد در حیطه دانش صریح قرار دارد. در واقع شالوده اصلی زبان در دسترس آگاهی ما قرار ندارد و ما از همان ابتدا با این توانش ذاتی و ضمنی که در ساختار ژنتیکی ما جای گرفته است به طور طبیعی مجهز شده‌ایم. چامسکی با تکیه بر این درک از ضمنی بودن دانش زبان سایر مولفه‌های اصلی دستگاه فلسفه زبان خود اعم از دستور جهانی، توانش زبانی و دستور زبان زایشی را مطرح می‌کند. پایه اصلی بسیاری از اجزای این دستگاه در خصوص ضمنی بودن قوه زبانی به برهان فقر محرک بازمی‌گردد که ابهامات این برهان مورد اشاره قرار گرفت. در واقع چامسکی عقیده دارد گوینده‌ای که دارای دانش ضمنی از قواعد یا اصول یک دستور زبان است معمولاً قادر به فراهم آوردن گزاره‌های شفاهی از آن اصول یا قواعد نیست در حالی که یک زبان‌شناس قادر به بیان قواعدی است که به نحو ضمنی نسبت به آن‌ها آگاهی دارد. اما حتی در این مورد نیز دانش ضمنی صرفاً تغییر شکل از صریح به ضمنی نیست زیرا دانش صریح زبان‌شناس مبتنی بر مطالعات و به نحوی مستقل از وضعیت دانش ضمنی او می‌باشد. اما همان‌گونه که در سه نقد مهم وارد بر درک ضمنیت نزد چامسکی ملاحظه شد برداشت او از ضمنی بودن زبان به معنای امری حاصل از قوه ذاتی زبان و به شکل ژنتیکی مستقر یافته درون ذهن و مغز آدمی از تبیین کافی و قانع‌کننده‌ای برخوردار نیست. هم‌چنین ادعای دانش ضمنی زبان که به باور چامسکی ادعایی تجربی و نه استدلالی پیشینی می‌باشد، مورد حمایت شواهد تجربی قرار نگرفته است.

References

- Behme, C. (2011), *Cartesian Linguistics: From Historical Antecedents to Computational Modeling*, Dalhousie University.
- Cattell, R. (2006). *An introduction to mind, consciousness and language*. London: Continuum.
- Chomsky, N. (1956). Three Models for the Description of Language. *IRE Transactions on Information Theory*.
- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the Theory of Language*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Chomsky, N. (1972). *Studies on Semantics in Generative Grammar*. The Hague: Mouton.
- Chomsky, N. (1976). *Reflections on Language*. New York: Pantheon Books.
- Chomsky, N. (1977). *Essays on Form and Interpretation*. Amsterdam: North Holland.
- Chomsky, N. (1985). Knowledge of Language: Its Nature, Origin and Use. In R. Stainton. (Ed.), *Perspectives in the Philosophy of Language*.

- Chomsky, N. (1986a). *Knowledge of Language*. New York: Praeger Publishing.
- Chomsky, N. (1988). *Language and Problems of Knowledge*. Cambridge: MIT Press.
- Chomsky, N. (1991). Linguistics and adjacent fields: a personal view. In: Kasher, A. (Ed.). *The Chomskyan Turn*. Cambridge, MA: Blackwell.
- Chomsky, N. (1993). *Language and Thought*. Wakefield, RI: Moyer Bell.
- Chomsky, N. (1995). *The minimalist program*. Cambridge: MIT
- Chomsky, N. (2000). *New Horizons in the Study of Language and Mind*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chomsky, N. (2002). *On Nature and Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chomsky, N. (2005). Three factors in language design. *Linguistic Inquiry*, 36, pp.1-22.
- Chomsky, N. (2006). *Language and Mind*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chomsky, N. (2009). Cognition and Language. In: Oezsoy, A. & Nakipoglu, M. (Eds.) *Noam Chomsky on Language and Cognition*. Munich: Lincomb GmbH.
- Chomsky, N. (2010). The mysteries of nature how deeply hidden? In: Bricmont, J. & Franck, J. (Eds.) *Chomsky Notebook*. New York: Columbia University Press.
- Chomsky, N. (2012). *Syntactic Structures*. London: Mouton.
- Davidson, D. (1984). *Inquiries into Truth and Interpretation*, Oxford University Press. Dummett, M. (1996). *The Seas of Language*. Oxford Clarendon Press.
- Hymers, M. (2005). *Chomsky and the Poverty of Evidence*. Typescript. Dalhousie University.
- Katz, J. (2004). *Sense, reference, and philosophy*. New York: Oxford University Press.
- Keil, F. (1990). Constraints on Constraints: Surveying the Epigenetic Landscape. *Cognitive Science*, 14(1), pp. 135-168.
- Polanyi, M. (1969). *Knowing and being*, edited by M. Grene, Chicago Press.
- Quine, W. (1968). Linguistics and Philosophy. In: Hook, S. (Ed.) *Language and Philosophy*. New York: New York University Press.
- Searle, J. (1983). *Intentionality*. Cambridge: Cambridge University Press.